

Voit

**Verkiezingsprogramma
Noord-Brabant
2023-2027**

FUTURE MADE IN EUROPE

Inhoud

Onze ambities voor Noord-Brabant	3
1 De leefbare provincie	5
2 De duurzame provincie	8
3 De activerende provincie	11
4 De betrokken provincie	14
5 De slimme provincie	17
6 De verbindende provincie	20

Het is tijd voor positieve actie

Onze ambities voor Noord-Brabant

Wij zijn Volt, een Europese politieke beweging. In heel Europa zien wij wat de kracht is van mensen die samenwerken. Wij weten wat er mogelijk is als mensen schouder aan schouder staan. Volt staat voor een nieuwe generatie in de politiek, waar nationalisme en populisme tot het verleden behoren, waar welzijn voor welvaart gaat, en waar samenwerking over de grens de toekomst heeft. Het is tijd voor positieve actie, het is tijd voor Volt.

De komende jaren wil Volt in Noord-Brabant het verschil gaan maken. Veel van de problemen die Brabanders hebben, vragen een inzet voor de komende twintig jaar en niet één verkiezingstermijn. Zowel de generaties van nu als die van de toekomst hebben recht op politieke aandacht vanuit de Provincie. Daarom heeft Volt een plan gemaakt met haalbare, politieke doelen voor de korte- en langetermijn.

Onze ambities zijn samen te vatten in drie speerpunten:

1. **Milieu:** het verminderen van de stikstofuitstoot door omschakeling naar een duurzaam en circulair perspectief in de agrarische sector en de woningbouw.
2. **Economische en bestuurlijke innovatie:** het omvormen van de economie in Noord-Brabant naar een circulaire economie, en een actieve rol van inwoners van de provincie bij politieke besluitvorming.
3. **Welzijn:** investeren in een Brabantse samenleving waarin iedereen niet alleen gelijke kansen krijgt, maar zich ook gelukkig en gezond voelt door toegang tot sport en cultuur zonder belemmeringen.

Deze ambities gaan over landsgrenzen heen en vragen om samenwerking met onze bureaus. In heel Europa zetten wij ons in voor dezelfde doelen. Wij willen een sterke democratie waarin iedereen zich gehoord voelt, zowel op Europees, nationaal als lokaal niveau.

Wij kunnen niet wachten!

Een eerlijke verdeling van ruimte en landschap

Foto: VisitBrabant

Verkiezingsprogramma 2023-2027 Volt Noord-Brabant

1 De leefbare provincie

Volt wil dat Noord-Brabant een leefbare provincie is voor iedereen. Door te investeren in een duurzaam woon- en leefklimaat voor mens, dier en plant, maken we Noord-Brabant leefbaar voor de huidige en toekomstige generaties.

1.1. Gezond leef- en woonklimaat

In Noord-Brabant is de leefkwaliteit in de afgelopen jaren flink achteruit gegaan: de luchtkwaliteit is onder de norm en de waterbodembodem is verslechterd. Ook de stikstofuitstoot is te hoog. Er wordt gebouwd en verbouwd waarbij te weinig rekening wordt gehouden met de natuur. Wij vinden dat de natuur bovenaan de agenda moet staan bij elke discussie over ruimtelijke ontwikkeling. Volt wil meer investeren in een gezond leef- en woonklimaat in Noord-Brabant door ervoor te zorgen dat de Provincie zich gaat houden aan emissienormen en -doelen. Daarom wil Volt:

- **het behoud en herstel van natuur en biodiversiteit in de provincie;**
- **beter Provinciaal toezicht op de uitstoot van schadelijke stoffen bij het verstrekken van vergunningen;**
- **een leidende rol van de Provincie op het gebied van klimaatadaptatie om het woonklimaat te verbeteren;**
- **meer inzicht voor boeren in hun stikstofuitstoot;**
- **biodiversiteitsmonitors die inwoners en bestuurders van de provincie informeren over de leefkwaliteit van Noord-Brabant.**

1.2. Toekomstbestendige agrarische sector

Volt wil investeringen door verschillende sectoren in leefkwaliteit te belonen. Daarvoor moeten omgevingskwaliteiten, zoals geur, biodiversiteit en vergroening, eerst helder gedefinieerd worden. Volt ziet het als de taak van de Provincie om ontwikkelmogelijkheden te koppelen aan deze omgevingskwaliteiten voor zowel stoppende als blijvende agrarische ondernemers. Volt wil daarom:

- **een groenere agro-industrie gefaciliteerd door de Provincie;**
- **de Provincie als gesprekspartner in de agro-transitie, niet enkel als toetser;**
- **inzetten op innovatie, zoals verticale landbouw en het stimuleren van plantaardige voedselbronnen;**
- **investeren in Internet of Things (IoT) toepassingen voor metingen.**

1.3. Woningbouw

De vraag naar betaalbare woningen in Noord-Brabant is enorm. De woningnood heeft de mogelijkheden voor alleenstaanden en gezinnen beperkt en vormt een rem op de economische ontwikkeling van de provincie. Als het aan Volt ligt, neemt de Provincie de regie op de woningbouwontwikkeling in stedelijke gebieden en landelijke kernen. Daarom wil Volt:

- **stimuleren van het gebruik van duurzame bouwmaterialen en verbeterde watercirculatie bij bouwprojecten;**
- **een faciliterende en coördinerende rol van de Provincie bij bouwprojecten;**
- **investeren met andere overheden om ontwikkeling op de woningmarkt te versnellen;**
- **meer inspraakmogelijkheden voor burgers tijdens het ontwikkelproces van woningen;**
- **alle woningen en bedrijven voor 2030 geheel zelfvoorzienend laten bouwen, waarmee de CO2-uitstoot wordt geminimaliseerd.**

Het Brabantse milieu terug in balans

Foto: VisitBrabant

Verkiezingsprogramma 2023-2027 Volt Noord-Brabant

2 De duurzame provincie

Volt wil dat Noord-Brabant in 2040 klimaatneutraal is. Om klimaatverandering lokaal aan te pakken, wil Volt investeren in natuurinclusieve landbouw, actief beleid tegen vervuilers, energiebesparingen én duurzame energiebronnen, zoals zon-, water- en windenergie.

2.1 De circulaire economie

Voor een duurzame toekomst moeten we nu omschakelen naar een duurzame en circulaire economie. Grondstoffen zijn niet oneindig en we moeten er daarom zorgvuldig mee omgaan. Volt wil het actieplan 'Circulaire Economie' van de Europese Unie verder gaan uitvoeren in Noord-Brabant en een leidende rol pakken in deze transitie. Noord-Brabant zit vol kennis en innovatie op dit gebied, en wij willen daar graag meer gebruik van maken. Daarom wil Volt:

- **brede promotie van de circulaire economie en stimuleren van hergebruik en reparatie van spullen;**
- **verbeterd toezicht op recycling van afval in de provincie;**
- **grotere inzet op lokale productie van producten;**
- **een papierloze en plasticvrije overheid;**
- **aanbestedingen toetsen aan circulaire eisen.**

2.2 Energietransitie

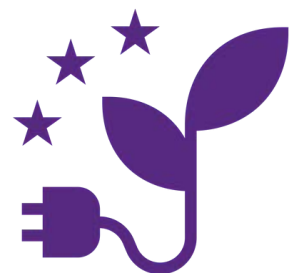
Om Brabant CO₂-neutraal te krijgen in 2040, moeten we overgaan op het opwekken van duurzame energie. Met alleen windmolens en zonnepanelen zal dit helaas niet lukken. Daarom wil Volt inzetten op nieuwe, fossielvrije technieken die in Noord-Brabant kunnen bijdragen aan het opwekken van stroom. Volt wil daarom:

- **bedrijven en woningen verwarmen met restwarmte van de industrie in Noord-Brabant;**
- **bedrijven in Noord-Brabant zelf een minimaal percentage stroom laten opwekken door middel van zonne- of windenergie**
- **investeringen in kernenergie door de Provincie doorzetten en meer onderzoek doen naar waterstof als energiedrager;**
- **onderzoek naar de mogelijke bouw van een kleine kerncentrale;**
- **samenwerking op het gebied van waterstof met omliggende provincies en andere Europese landen;**
- **de Amercentrale sluiten, omdat biomassa geen duurzame energieoplossing is.**

2.3 Schone lucht en schoon water

De luchtkwaliteit in Noord-Brabant is slecht. De levensverwachting van de Brabander is gemiddeld lager dan de rest van Nederland: het inademen van onze Brabantse lucht is te vergelijken met het roken van vijf sigaretten per dag. Volt wil daarom dat er beter beleid komt om de uitstoot van schadelijke stoffen te verminderen en Noord-Brabant verder te vergroenen. Naast lucht is ook de waterkwaliteit in de provincie slecht. Om de doelstellingen van de Europese Unie in 2027 te halen, moeten er nog flink wat stappen gezet worden. Daarom zet Volt in op:

- een breed provinciaal meetplan om de luchtkwaliteit te meten;
- directer en actiever ingrijpen bij grote afwijkende luchtkwaliteit waardes;
- gelijkwaardige vermindering van schadelijke uitstoot per sector in de provincie;
- online dashboards met actuele metingen van lucht- en waterkwaliteit met de mogelijkheid om direct meldingen te maken;
- een integrale aanpak van waterschappen, gemeenten en provincie om de waterkwaliteit te verbeteren;
- een structureel beleid op watertekort door droogte en oplossingen om dit te voorkomen.

Brabant leidend in economische innovatie

foto: VisitBrabant

Verkiezingsprogramma 2023-2027 Volt Noord-Brabant

3 De activerende provincie

Volt wil van Noord-Brabant een bruisende, groene provincie maken waar welzijn centraal staat. In Noord-Brabant bevinden zich sterk innovatieve, gespecialiseerde bedrijven die fors bijdragen aan de economie. Volt wil deze kracht inzetten om Noord-Brabant tot een leider te maken in groene innovatie binnen Europa.

3.1. Duurzame economische innovatie

Recente ontwikkelingen hebben laten zien dat het steeds belangrijker wordt om te investeren in lokale producten en diensten. Volt ziet in Noord-Brabant de nieuwe motor van duurzame en economische innovatie. Door een centrale positie in te nemen in de productie en levering van producten en diensten voor de rest van Nederland, maar ook Europa, blijven we relevant. Daarnaast is er dringend behoefte aan groene initiatieven op het gebied van de energietransitie. Door beide te verenigen slaan we twee vliegen in één klap. Daarom wil Volt:

- **versterkte samenwerking met aangrenzende provincies, België, en Duitsland;**
- **groene, economische innovaties stimuleren om de klimaatneutrale doelstellingen van de EU te halen;**
- **innovatieve bedrijven aan duurzame, economische groeikernen toevoegen om de concurrentiepositie van de regio te verbeteren;**
- **werknemers meer in de regio kunnen laten wonen en werken, waardoor pendelen minder noodzakelijk is en reisbewegingen afnemen.**

3.2. Aantrekkelijk voor werknemers

Volt wil een gerichte aanpak voor het aantrekken van arbeidskrachten, maar ook voor het vasthouden van die arbeidskrachten op de lange termijn. Er moet om dit te bereiken meer geïnvesteerd worden in het verbeteren van het arbeidsklimaat in Noord-Brabant en het faciliteren van ontwikkelingsmogelijkheden voor elke levensfase. Volt wil daarom:

- **een focus op het MBO-onderwijs om meer vakspecialisten te kunnen opleiden;**
- **gemeenten faciliteren met provinciale en EU fondsen om bruisende binnensteden te stimuleren;**
- **goed onderwijs om een leven lang leren te stimuleren op elk niveau;**
- **meer ontspanningsmogelijkheden voor elke levensfase, waaronder leefbare kernen in landelijke gebieden en voldoende groen voor vrijetijdsbesteding.**

3.3. Energietransitie als economische impuls

Energietransitie gaat hand in hand met een gegarandeerde energietoevoer voor burgers, instanties, en bedrijven. Volt ziet hierin kansen om economische initiatieven te stimuleren, die tegelijkertijd groene innovaties en alternatieve energiebronnen mogelijk maken. Daarom willen we dat er meer budget gaat naar dergelijke initiatieven vanuit het MKB en de agrarische industrie. Volt wil samen met burgers, aanbieders en ondernemers (alternatieve) oplossingen gaan uitwerken. Daarom staat Volt voor:

- **aanjagen van economische innovaties op het gebied van, onder andere, zonne-energie, energieopslag, biobased bouwmaterialen, en vertical farming;**
- **een betere, meer omvattende aanpak van het huidige capaciteitsmanagement van de netbeheerder, door samenwerking met het ministerie, netbeheerders en andere marktaanbieders;**
- **bezuinigingen op het Groene Ontwikkelfonds terugdraaien of dit budget met alternatieve (EU) fondsen aanvullen;**
- **stimuleren van onderzoek, onderwijs en bedrijven die maatschappelijk verschil kunnen maken.**

Een verbeterd welzijn voor alle Brabanders

foto: Bart van Overbeeke

Verkiezingsprogramma 2023-2027 Volt Noord-Brabant

4 De betrokken provincie

Volt wil dat alle inwoners van Noord-Brabant ongeacht achtergrond, herkomst, geaardheid of leeftijd dezelfde mogelijkheden hebben om deel te nemen aan culturele en sportactiviteiten. Wij vinden dat in Noord-Brabant iedereen toegang moet hebben tot zorg, educatie, sport, groene gebieden en cultuur.

4.1 De inclusieve samenleving

Volt wil dat de Provincie stappen zet om inclusie te waarborgen binnen Noord-Brabant. Door in te zetten op een inclusieve maatschappij zonder discriminatie, dragen we bij aan een maatschappij waarin zich iedereen veilig voelt en zich volledig kan ontwikkelen. Dit levert een sterkere maatschappij op. Daarom wil Volt:

- **ervaringsdeskundigen betrekken in de ontwikkeling van een eigen Provinciale inclusie-agenda;**
- **gebruik van Provinciale inclusie-agenda om inclusie te waarborgen binnen provinciale evenementen en projecten;**
- **een inclusieraad die adviseert en beleid toetst van de Provincie;**
- **als Provincie samenwerken met scholen om tolerantie van minderheden te vergroten.**

4.2 Gezondheid en welzijn

Het fysieke en mentale welzijn komt in onze provincie steeds meer onder druk te staan, vooral onder jongeren. Daarnaast veroorzaakt de groei van armoede onder kinderen momenteel psychische schade. Volt wil dat de Provincie stappen zet naar een gezonde en mentaal weerbare samenleving. Daarom wil Volt:

- **gezonde voeding promoten en aanbieden van schoolmaaltijden;**
- **fastfood reclames weren uit het straatbeeld;**
- **rookvrije zones uitbreiden;**
- **scherpere doelen van de Provincie om zich aan het nationaal preventie akkoord te houden;**
- **meer samenwerking met gemeenten om Noord-Brabant gezonder te maken;**
- **terugkeer van het Provinciale Armoedefonds.**

4.3 Toegang tot zorg

De overdracht van zorgtaken van het Rijk aan de gemeenten heeft de zorg complexer gemaakt. Zorg is niet meer gelijk verdeeld over alle inwoners van Noord-Brabant, bovendien moeten zowel zorgvragers als zorgverleners zich door steeds meer papierwerk worstelen. Door kennis en expertise te bundelen uit gemeenten en onderbrengen bij de Provincie

kunnen we voor iedere Brabander een goede, toegankelijk zorg met minder regels mogelijk maken. Daarom wil Volt:

- **overname van de uitvoering van de zorg van gemeenten naar Provincie om zo betere toegang tot zorg te krijgen met minder regels;**
- **dat jeugdzorgorganisaties maximaal 5% winst mogen maken;**
- **breder inzet van digitale oplossingen in de zorg door het gebruik van E-Health;**
- **het opzetten van een Provinciaal expertisecentrum voor de beoordeling van ondersteuning aanvragen.**

4.4 Toegankelijkheid

Kansen en toegankelijkheid zouden voor iedereen gelijk moeten zijn. Mensen met een lichamelijke beperking worden binnen Noord-Brabant dagelijks geconfronteerd met verschillende soorten obstakels. Volt wil daarom:

- **openbaar vervoer en publieke ruimtes die voor iedereen met een beperking toegankelijk zijn;**
- **regie van de Provincie in het woonaanbod voor mensen met een lichamelijke beperking;**
- **toezicht op de uitvoering van het VN-verdrag Handicap binnen Noord-Brabant door de Provincie;**
- **voorbeeld geven als Provincie in toegankelijkheid en werkgeverschap.**

4.5 Culturele sector & sport

Volt wil dat cultuur en sport toegankelijk voor iedereen zijn en blijven. Daarbij is een visie op beide sectoren voor de toekomst belangrijk in Noord-Brabant. Duurzaamheid en toegankelijkheid voor iedereen moet het belangrijkste onderdeel zijn in het ontwikkelen van deze visies. Daarom wil Volt:

- **vaste subsidies voor de culturele sector vanuit de Provincie;**
- **goede arbeidsvoorwaarden voor werknemers binnen instellingen die Provinciale subsidies ontvangen;**
- **goed onderhoud en behoud van Brabants cultureel erfgoed en landschap door juiste inzet van subsidies;**
- **stimuleren en bevorderen van projecten om inwoners van Noord-Brabant te laten sporten waarbij mensen met een beperking ook kunnen deelnemen;**
- **subsidies voor sportclubs om zelf groene stroom op te wekken en duurzame verwarming aan te leggen;**
- **een dag in de week gratis toegang tot musea voor jeugd en studenten in de provincie;**
- **ondersteuning van de aanvraag voor het Brabants carnaval op de UNESCO erfgoedlijst.**

Meer inspraak en participatie voor Brabanders

foto: VisitBrabant

Verkiezingsprogramma 2023-2027 Volt Noord-Brabant

5 De slimme provincie

Volt vindt dat inspraak van burgers een essentieel onderdeel is van een goed werkende democratie. De Provincie is de plek om inspraak van burgers structureel te organiseren. Daarom wil Volt dat alle Brabanders vanaf het begin van de besluitvorming actief mee kunnen doen.

5.1 Burgerparticipatie

Volt wil dat burgers meer inspraak en invloed kunnen uitoefenen in de Provincie. Door iedereen mee te laten denken in het beleid van Noord-Brabant willen we zoveel mogelijk mensen betrekken bij de besluitvorming in de Provincie. Het is daarbij ook belangrijk om vertegenwoordigers van alle lagen van de Brabantse bevolking te hebben, ook die van de toekomstige generatie. Volt wil daarom:

- **burgerfora die betrokken zijn in de provinciale besluitvorming;**
- **de oprichting van een jongerenraad binnen de Provincie;**
- **meer budget voor burgerinspraak in Noord-Brabant;**
- **inspraak van burgers in nieuwe regiovorming en fusies van gemeenten;**
- **laagdrempelige toegang tot politieke informatie zodat elke Brabander kan worden betrokken.**

5.2. Democratisering

Volt wil democratie binnen Noord-Brabant in alle processen versterken en waar nodig hervormen. We willen meer samenwerking met verschillende provincies en Europa bevorderen.. Zowel inwoners van Noord-Brabant als bedrijven moeten makkelijker de weg naar de Provincie weten te vinden, ook voor zaken op Europees niveau. Daarom wil Volt:

- **informatieplicht voorafgaand aan de start van een project, waardoor Brabanders vooraf al geïnformeerd worden over veranderingen, niet achteraf;**
- **gedeputeerde met 'Europese Zaken en Samenwerking' als portefeuille;**
- **een burger-informatieplatform vanuit de Provincie dat zowel digitaal als fysiek toegankelijk is;**
- **een informatiepunt voor Europese Zaken bij de Provincie;**
- **transparante afspraken over toezicht op veiligheidsregio's;**
- **toezicht op gemeenten en waterschappen verbeteren.**

5.3. Digitalisering en digitale infrastructuur

Volt staat voor traceerbaarheid, transparantie en uniformiteit. In Noord-Brabant ontbreekt het hier nog soms aan. Volt wil daarom Brabanders centraal stellen in de besluitvorming over hun data. De uitwisseling en het beheer van data moet op een ethisch en maatschappelijk verantwoorde manier waarbij inwoners van Noord-Brabant altijd ook toegang kunnen krijgen tot hun data. Daarom wil Volt:

- **digitale burgerinspraak mogelijk maken;**
- **gedeputeerde met 'Digitale Zaken' als portefeuille;**
- **een algoritme register op provinciaal niveau.**
- **via het Interprovinciaal Overleg (IPO) digitalisering binnen de Provincie sneller op gang brengen;**
- **Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes (IAMA) actief inzetten bij de toepassing van algoritmen door de Provincie.**

1.4. Ondermijning en Bestuurlijke veiligheid

De Provincie kan een sterke rol spelen bij het tegengaan van zware criminaliteit door te faciliteren in specialistische hulp en digitale tools aan gemeenten die kwetsbaar zijn voor bestuurlijke ondermijning. Daarnaast wil Volt niet alleen de bestuurlijke veiligheid verbeteren maar ook criminele preventie onder de Brabantse jeugd uitbreiden. Volt wil daarom:

- **de Provincie in een leidende rol in de bestrijding van zware criminaliteit;**
- **een actief preventiebeleid opzetten vanuit de Provincie dat voorkomt dat de jeugd afglijdt naar het criminele circuit;**
- **invloed uitoefenen bij het Rijk voor een toekomstbestendige aanpak van de grote criminaliteit in Noord-Brabant;**
- **vergaande samenwerkingen aangaan tussen andere provincies en buurlanden;**
- **een Europese samenwerking op het gebied van bestuurlijke veiligheid en ondermijning.**

Duurzame en toegankelijke mobiliteit voor iedereen

6 De verbindende provincie

In Noord-Brabant staat het openbaar vervoer onder druk: de bus of trein nemen is niet voor iedereen betaalbaar, en goed openbaar vervoer is buiten de stad vaak niet goed geregeld. Volt wil beter en goedkoper openbaar vervoer, en meer inzetten op duurzame mobiliteit.

6.1 Openbaar vervoer

Volt wil Noord-Brabant beter bereikbaar maken door te investeren in openbaar vervoer. Dit willen we niet alleen binnen Noord-Brabant doen, maar ook samen met andere provincies en onze buurlanden. Het openbaar vervoer moet duurzamer ingericht worden en ook toegankelijk voor iedereen. Daarom wil Volt:

- **al het openbaar vervoer toegankelijk maken voor mensen met een lichamelijke beperking;**
- **goed grensoverschrijdend openbaar vervoer met en naar Vlaanderen en Duitsland;**
- **geen schadelijke uitstoot in provinciaal openbaar vervoer;**
- **kleine gemeenten in Noord-Brabant bereikbaar houden met openbaar vervoer.**

6.2 Duurzame mobiliteit

Om de klimaatdoelen te halen en de luchtkwaliteit te verbeteren moeten we onze mobiliteit vergroenen in Noord-Brabant. Dit kunnen we bereiken door het toepassen van nieuwe technologieën en door bestaande oplossingen te verbeteren. Volt wil daarom:

- **een dekkend laadpalennetwerk binnen Noord-Brabant;**
- **stimuleren van, en investeren in, waterstof als brandstof door de Provincie;**
- **alle snelfietsroutes op elkaar aansluiten binnen Noord-Brabant en omliggende provincies;**
- **eenduidig beleid van deelmobiliteit en mobiliteit hubs in Noord-Brabant;**
- **een Europees platform voor het gebruik van deelmobiliteit en openbaar vervoer.**

6.3 Spoorvervoer

Spoorvervoer is niet alleen een belangrijk onderdeel van het openbaar vervoer maar ook het transport van goederen. Van een goed bereikbare provincie en veilig goederenvervoer profiteert iedere Brabander. Daarom wil Volt:

- **verbeterde spooraansluitingen met de rest van Nederland;**
- **Noord-Brabant ontwikkelen als hub voor internationale (slaap)treinen;**
- **geen vervoer van gevaarlijke stoffen over de Brabantroute.**

6.4 Eindhoven Airport

Vliegen heeft een grote impact op het milieu. De uitstoot van vliegverkeer draagt niet bij aan het behalen van klimaatdoelen en heeft een negatief effect op de Brabantse luchtkwaliteit. Daarnaast levert het ook geluidsoverlast voor omwonenden. De meest bevlogen route van Eindhoven Airport is naar Londen, een route die gemakkelijk met de trein genomen kan worden. Daarom wil Volt:

- **het aantal vluchten van Eindhoven Airport inkrimpen;**
- **halt op routes die in een kort tijdsbestek ook met de trein genomen kunnen worden;**
- **CO2-neutrale grondoperaties op Eindhoven Airport.**

Tijd voor actie

Wij kunnen niet wachten om aan de slag te gaan in Noord-Brabant. Nederland kan de toekomst aan als we nu in actie komen, daar hebben wij vertrouwen in.

Stem op 15 maart op Volt!